Πειρασμοί (Όσιος Θεοφάνης ο Έγκλειστος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 12 Απριλίου, 2016

Η προσβολή στην ψυχή ακαθάρτων σκέψεων, συναισθημάτων και επιθυμιών είναι φαινόμενο συνηθισμένο και καθολικό.
Μόνο με την προσβολή αυτή δεν έχουμε αμαρτία. Η αμαρτία αρχίζει όταν συγκρατήσουμε μέσα μας και υποδεχθούμε τους εμπαθείς αυτούς λογισμούς. Όταν όμως τους διώξουμε αμέσως και με οργή, είμαστε καθαροί και ανεύθυνοι. Είμαστε επιπλέον και αξιέπαινοι για την απόκρουσι του πειρασμού, όπως οι στρατιώτες που πολέμησαν και κατεδίωξαν τους εχθρούς.
Κάθε φορά που νικηφόρα αποκρούετε τον πειρασμό, να μη σταματάτε σ' αυτό, αλλά να καταφεύγετε στην προσευχή, μέχρις ότου στην ψυχή σας επικρατήσουν αντίθετοι λογισμοί, δηλαδή καθαρές σκέψεις και επιθυμίες.
Έτσι θα ολοκληρώνετε τον αγώνα σας εναντίον των εχθρών.

"Ανδριζεσθε! Ο εχθρός σας πολεμά. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι είσθε άμαρτωλός. Ούτε οι επιθέσεις του πρέπει να σας κλονίζουν ή να σας συγχύζουν. Οι πειρασμοί προέρχονται από τον φθόνο τον εχθρού και επιστρέφουν στο κεφάλι του. Εσείς είσθε όχι μόνον ανεύθυνοι αλλά και κερδισμένοι, εφ' όσον αγωνίζεσθε. Κάθε φορά που αποκρούετε μια εχθρική επίθεσι, εξασφαλίζετε μια νίκη και ευαρεστείτε τον Θεό!

Δεν είναι δυνατόν ν’ αποφύγη κανείς τις ενοχλητικές επιθέσεις του εχθρού. Έτσι είναι διαμορφωμένη η ζωή μας. Αυτό όμως δεν οδηγεί στην απώλεια του αγωνιστού, αλλά στη σωτηρία του. **Μέσα μας φωλιάζουν τα πάθη σαν συνέπεια της πτώσεως των πρωτοπλάστων. Για να απαλλαγούμε από αυτά, αρχικά πρέπει να διαπιστώσουμε την ύπαρξή τους. Και για να διαπιστώσουμε την ύπαρξή τους πρέπει να εκδηλωθούν, να βγουν από την κρυψώνα τους**. **Σ’ αυτό συμβάλλουν οι πειρασμοί** και έτσι, άθελα του εχθρού, **βοηθούν στην κάθαρσι και στον αγιασμό μας**. **Οι πειρασμοί λοιπόν, αναγκάζουν να βγη στην επιφάνεια το κακό που κρύβεται μέσα μας**.

Ο πειρασμός προέρχεται από τη σάρκα, τον **κόσμο** και τον **διάβολο**. Εξελίσσεται συνήθως με τα **εξής στάδια**:

Α. Εμφανίζεται στον νου μια άσχημη σκέψις ή προσβάλλεται μια αίσθησις.
Τα μάτια π.χ. αντικρύζουν μια αισχρή εικόνα. Αυτό αποτελεί την **αρχή του πειρασμού**. **Στο στάδιο αυτό δεν υπάρχει αμαρτία και ενοχή**, διότι βρισκόμαστε ακόμα στη φάσι της **προσβολής** ή της ακουσίας επιθέσεως του εχθρού. **Εάν εσείς αντιδράσετε αμέσως και στραφήτε προς τον Κύριο, κερδίσατε**

ένα στεφάνι. Εάν όμως δεν εναντιωθήτε, αλλ’ αρχίσετε ν’ απασχολήσθε με τη σκέψη ή την εικόνα, αυτό δεν είναι καλό σημείο. Η ψυχή σας κλονίσθηκε. Παρόλ' αυτά έως εδώ δεν έχουμε ακόμα αμαρτία. Έγινε όμως ένα βήμα προς αυτή. Υπάρχουν αισχροί λογισμοί επίμονοι, λογισμοί που δε φεύγουν εύκολα ή που ξαναγυρίζουν. Μη σας κουράζη αυτό. Είναι έργο του εχθρού. Εάν εσείς εκδηλώνετε κάθε φορά την άμεση αντιπάθειά σας απέναντί τους και καταφεύγετε συχνά στον Κύριο, βρίσκεσθε σε καλή πνευματική κατάστασι. Οι πειρασμοί τότε υποχωρούν και εξαφανίζονται. Έρχονται λοιπόν αισχροί λογισμοί; Διώξτε τους. Έρχονται ξανά; Ξαναδιώξτε τους. Επιμένουν; Επιμένετε και σεις στο να τους διώχνετε. Το ίδιο έκαναν και οι παλαιοί Πατέρες. Δίδασκαν μάλιστα, ότι όσο γρηγορότερα διώχνει κανείς τον πρώτο κακό λογισμό, τόσο γρηγορότερα ελευθερώνεται από τον πόλεμο του εχθρού.

Όποιος όμως καθυστερεί και αρχίζει ν' ασχολείται με τον πειρασμό, τότε θα κάνει και το δεύτερο βήμα προς την πτώση.

Β. Η ενασχόληση με τον πειρασμό ή η συζήτηση μαζί του, αποτελεί τη δεύτερη φάσι του. Δεν υπάρχει ακόμα η αμαρτία, αλλά γίνεται πλέον η αρχή της.

Γ. Η τρίτη φάσις είναι μια ικανοποίησις ή μια ευχαρίστησις που προκαλείται με την παράτασι του πειρασμού. Εδώ μπορεί να μην έχουμε τη διάπραξι της αμαρτίας, έχουμε όμως μια **ακάθαρτη πλέον κατάστασι**. Συμβαίνει μάλιστα η βίωσις της ηδονής να δημιουργείται ξαφνικά, χωρίς ενεργό συμμετοχή της βουλήσεώς μας.

Δ. Το τέταρτο σκαλοπάτι προς την αμαρτία είναι η κάμψις της θελήσεως , έστω κι αν δεν έχουμε τελικά συγκατάθεσι. Στο σημείο αυτό **υπάρχει ενοχή**, διότι στα αισθήματά μας δεν μπορούμε πάντοτε να κυριαρχούμε, **στη θέλησί μας όμως κυριαρχούμε**. Ωστόσο, **δεν έχουμε έμπρακτη αμαρτία**, βρισκόμαστε όμως στα πρόθυρά της.

Ε. Η πέμπτη φάσις είναι η συγκατάθεσις στην αμαρτία ή **η απόφασις** να αμαρτήση κανείς. Εδώ έχουμε οπωσδήποτε **αμαρτία**, αμαρτία όμως **εσωτερική**.

ΣΤ. Μετά ακολουθεί η **τελευταία φάσις**, δηλαδή η **διάπραξις της αμαρτίας**. Εδώ έχουμε την **ολοκληρωμένη πτώση**, **την καταστροφή της ψυχής, τη στέρησι της θ. Χάριτος, την υποταγή στην εξουσία του εχθρού**.

Όσον αφορά τους βλάσφημους λογισμούς ή τους λογισμούς απιστίας που αναφέρονται στην θ. Κοινωνία, να ξέρετε ότι προέρχονται από τον εχθρό. Διώξτε τους και προσεύχεσθε. Ο ίδιος ο Κύριος θέσπισε το μυστήριο της θ. Ευχαριστίας λέγοντας: «*Τούτο εστί το σώμα μου*» και «*τούτο εστί το αίμα μου*». Επιπλέον έδωσε εντολή: «*Τούτο ποιείτε εις την εμήν ανάμνησιν*» (Λουκ. 22,19). Οι απόστολοι

άρχισαν να το τελούν και από τότε αυτή η πράξις της Εκκλησίας δεν σταμάτησε, ούτε θα σταματήση μέχρι τη συντέλεια των αιώνων.

Η χαρά δεν είναι κάτι το εξωτερικό, αλλά προέρχεται από τα βάθη του είναι μας. Για μας τους χριστιανούς γεννιέται από την προσδοκία και βίωσι των αγαθών που απορρέουν από την θεία ενανθρώπησι και αυξάνεται με την παραμονή μας στην κατάστασι της υιοθεσίας μας από τον Θεό.

Ο Κύριος έλαβε τη σάρκα μας από τα παρθενικά αίματα της Παναγίας μας κι εμείς γινόμαστε ένα μαζί Του χάριν αυτής της σαρκώσεως. Γι' αυτό και ένα σπουδαίο χαρακτηριστικό της χριστιανικής ζωής είναι η εκτίμησις της παρθενίας. Παρθενίας όχι μόνο σωματικής, αλλά και ψυχικής.

Η σαρκική αμαρτία αποτελεί άρνηση της χριστιανικής μας ιδιότητος . Και τίποτε δεν καταπνίγει την πνευματική χαρά, όσο αυτή η αμαρτία, αν και ο εχθρός συνεχώς μας ψιθυρίζει ότι είναι φυσική και ασήμαντη".

"Είναι πολύ επικίνδυνη η διάσπασις των λογισμών και χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Ο εχθρός θέλει να σας παγιδεύση σε καμιά σπηλιά και εκεί να σας εξολοθρεύση.

Οι λογισμοί αρχίζουν να σκορπίζονται με την χαλάρωσι του φόβου του Θεού και με την ψυχρότητα της καρδιάς. Πολλά είναι τα αίτια αυτής της καταστάσεως. Ξεχωρίζουν όμως **η αυτάρκεια** και **η έπαρσις**. Σε σας δυστυχώς και τα δύο υπάρχουν. Προφυλαχθείτε λοιπόν και αγωνισθείτε να επαναφέρετε τον φόβο του Θεού και να ξαναθερμάνετε τον θείο ζήλο. Διαφορετικά, θ' αναπτυχθή η **διάσπασις των λογισμών**.

Ο διεσπασμένος μοιάζει με το σπίτι που έχει ανοιχτά τα παράθυρα και που απουσιάζει ο νοικοκύρης. Όποιος θέλει, πετάει μέσα πέτρες και σκουπίδια.
Έτσι, όταν επιστρέψη κάποτε ο νοικοκύρης, θα εκπλαγή με την ελεεινή κατάσταση που θα αντικρύση. Θα είναι αδύνατον να κατοικήση, αν δεν προηγηθή η καθαριότητα.

Κατά παρόμοιο τρόπο, όταν μετά τη διάσπασι επιστρέφη η ψυχή στον εαυτό της, βρίσκει τόση ακαθαρσία από ποικίλους λογισμούς, που τα χάνει. Και μακάρι ν’ ανάψη ζήλος για την κάθαρσι. Διαφορετικά, είναι δυνατόν να παραμένη άπρακτη. Αυτό θα είναι μεγάλη συμφορά. Ο Κύριος να μας σώζη και να μας ελεή"!

Οι αισχροί λογισμοί

"Θα σας πω λίγα για τους **λογισμούς**, τις αισχρές σκέψεις.

Όταν σταματήση ο άνθρωπος τις αμαρτωλές πράξεις, η πάλη του μεταφέρεται εσωτερικά, στην καρδιά. Ο αγώνας γίνεται εναντίον κυρίως των λογισμών. Πίσω από τους λογισμούς ακολουθούν τα **άπρεπα συναισθήματα**. Πίσω απ' αυτά οι π**ονηρές επιθυμίες,** η **συγκατάθεσις**, η **συμφωνία**, η **απόφασις** για την πραγματοποίησι της αμαρτίας. Έτσι συντελείται η **εσωτερική αμαρτία**. Αυτές οι εσωτερικές κινήσεις δεν ειναι εφάμαρτες. Η αμαρτία αρχίζει εκεί που εμφανίζεται η θέλησις, η επιθυμία για το κακό.

Οι λογισμοί δεν μολύνουν τον άνθρωπο, όταν ο ίδιος δεν τους προκαλεί και όταν, ενώ μόνοι τους έρχονται, δεν τους δέχεται, αλλά τους απομακρύνει. Όταν τους δέχεται, έχουμε καποια έλλειψι καθαρότητος. Όταν αρχίζη να συμμετέχει και το συναίσθημα και δημιουργείται ευχαρίστησις, ηδυπάθεια, τότε έχουμε εσωτερική αμαρτία. Όταν σε προχωρημένο στάδιο εξάπτη κανείς την ηδυπάθεια, έχουμε ολοκληρωμένη την εσωτερική αμαρτία.

Δεν πρέπει ποτέ να φθάνουμε στην συγκατάθεσι, στην συμφωνία, και στην απόφασι για την πραγματοποίηση της αμαρτίας, αλλ' ευθύς εξ' αρχής να διώχνουμε τους πονηρούς λογισμούς, να καταπνίγουμε αμέσως με όλες τις δυνάμεις το ένοχο συναίσθημα ή την ηδυπάθεια, μόλις εμφανιστούν. Αυτό είναι το σπουδαιότερο σημείο της **εσωτερικής πάλης**.
Για να το πετύχετε, σταθήτε ενώπιον του Κυρίου, όπου κι αν βρίσκεσθε και μην αφήνετε να εισέλθει τίποτα το αμαρτωλό στην καρδιά σας".

Όνειρα και πλάνη

«Στο γράμμα που μου στείλατε την Μ. Τεσσαρακοστή,**με ρωτάτε αν μπορούμε να πιστεύουμε στα όνειρα**. Καλύτερα **να μην πιστεύουμε**. Εάν ο εχθρός στον ξύπνιο φέρνει πολλές ανόητες και επιβλαβείς φαντασίες, πόσο μάλλον στον κοιμισμένο.

Μια άσχημη σκέψι είναι ένα εχθρικό βέλος. Το ρίχνει ο διάβολος κυρίως στην ώρα της προσευχής για ν᾽ αποσπάση τον νου από τον Θεό και να τον απασχολήση με κάτι το αμαρτωλό. Όταν η προσοχή προσηλωθή σ᾽ αυτό, τότε ο εχθρός θα πλησιάση και θ᾽ αρχίση ένα συστηματικό έργο μέσα στον νου και στην καρδιά. Θα ρυπάνη την ψυχή και θα εξάψη άπρεπα αισθήματα και πάθη. Στην περίπτωσι αυτή ένα μέσο σωτηρίας υπάρχει: Να στραφή αμέσως η προσοχή σε κάτι διαφορετικό καί εκεί να σταματήση».

«**Σας απασχολούν τα όνειρα; Προσπαθείτε να τα εξηγήσετε; Τα θεωρείτε προφητικά; Τους δίνετε ιδιαίτερη σημασία; Κινδυνεύετε τότε να**

πλανηθήτε. Λάβατε τα μέτρα σας προτού προλάβη ο εχθρός να σας απατήση. Θα σας παρουσιάση όνειρα ευχάριστα και κατόπιν θα σας σπείρη το λογισμό: "*Ο Θεός σου τα στέλνει για να σε αμείψη για τους κόπους σου*". Δυο-τρεις παρόμοιες επιθέσεις και η αδύνατη ψυχή κλονίζεται και πείθεται στα λόγια του πονηρού. Δεν αργεί τότε να φουντώση η αυταρέσκεια, η αυτοεκτίμησις, η υπερηφάνεια... Εφ᾽ όσον ο εχθρός καταφέρη ν᾽ απατήση έτσι μια ψυχή, όλα τα υπόλοιπα θα του έλθουν ομαλά».

Η πειρασμική θλίψις

«Μου γράφετε ότι θλίψις και στενοχώρια σας ταλαιπωρεί. Αυτό είναι ενέργεια του εχθρού. Ο διάβολος μισεί τις ήσυχες καρδιές. Τις γεμίζει με λύπη και ταραχή. Φυγαδεύει απ᾽ αυτές την κατάστασι της ειρήνης. Προσευχηθήτε στον Κύριο και την Υπεραγία Θεοτόκο και θα παρηγορηθείτε».

(Πηγή: gonia.gr)